

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความสนใจในกิจกรรมวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสบเปิงวิทยา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ผู้ศึกษา ดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความสนใจในกิจกรรมวิชานาฏศิลป์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสบเปิงวิทยา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เรียนอยู่ในภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนสบเปิงวิทยา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีจำนวน 269 คน แต่ผู้ศึกษาจะศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 169 คน โดยการเปิดตารางกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (กนกทิพย์ พัฒนาพัวพันธ์, 2541, หน้า 117)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เป็นแบบวัดความสนใจที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น มี 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ความสนใจในวิชากิจกรรมวิชานาฏศิลป์ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 35 ข้อ มี 4 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาและความต้องการ เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open - Ended)

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้ศึกษาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อัลฟาของครอนบาค ปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถาม จำนวน
169 ชุด และได้รับคืนจำนวน 169 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+ตามรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่และ
ร้อยละ

ตอนที่ 2 ความสนใจในกิจกรรมวิชานาฏศิลป์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 ปัญหาและความต้องการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่และ
ร้อยละ

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียน

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียน แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม
ส่วนมากจะเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.03 นักเรียนมีอายุระหว่าง 15 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ
37.28 เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 39.64 มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระหว่าง
1.00 – 2.00 คิดเป็นร้อยละ 52.08 บิดาของนักเรียนมีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 54.43
มารดาของนักเรียนมีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 55.02 สภาพของบิดามารดา บิดามารดาอยู่ด้วย
กันคิดเป็นร้อยละ 75.73 นักเรียนส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับ บิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 74.56
สำหรับรายได้ของบิดามารดาพบว่า บิดามีรายได้น้อยกว่า 2,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ
48.53 มารดามีรายได้น้อยกว่าเดือนละ 2,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 62.73 การศึกษาของ
บิดามารดาพบว่า บิดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 74.56 มารดามีการศึกษาใน
ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 75.74

2. ความสนใจในกิจกรรมวิชานาฏศิลป์

จากการศึกษา ความสนใจในกิจกรรมวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนทั้ง 5 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านพื้นฐานทั่วไป ด้านกิจกรรมการฟังเพลง ด้านกิจกรรมเน้นจังหวะ ด้านกิจกรรมการร้องเพลง และด้านกิจกรรมนาฏศิลป์ พบว่านักเรียนมีความสนใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27, 3.01, 2.99, 3.19 และ 2.99 ตามลำดับ

และเมื่อพิจารณาในรายข้อ ก็พบว่า นักเรียนมีความสนใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ

3. ปัญหาและความต้องการ

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนมีปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับวิชานาฏศิลป์ ได้แก่ ห้องเรียนวิชานาฏศิลป์ คับแคบไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 30.77 รองลงมาคือ เวลาเรียนวิชานาฏศิลป์น้อยเกินไป คิดเป็นร้อยละ 21.30 ควรมีการสอนวิชานาฏศิลป์ตลอดปีการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 13.61 ควรมีครูผู้สอนวิชานาฏศิลป์ให้เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 8.28 มักมีกลิ่นเหม็นจากห้องน้ำและการเผาขยะในขณะที่เรียนวิชานาฏศิลป์ คิดเป็นร้อยละ 7.10 ควรตั้งชมรมนาฏศิลป์ คิดเป็นร้อยละ 4.17 ไม่เข้าใจท่ารำและรำไม่สวยงามในบางท่า คิดเป็นร้อยละ 2.37 และควรมีห้องเรียนวิชานาฏศิลป์โดยเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 1.78

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสนใจในกิจกรรม วิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสบเปิงวิทยา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ความสนใจในกิจกรรมวิชานาฏศิลป์

1.1 ด้านพื้นฐานทั่วไป นักเรียนมีความสนใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการสอนวิชานาฏศิลป์ ของกรมวิชาการ (2535, หน้า 86) ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 มุ่งปลูกฝังและส่งเสริมนิสัยทางศิลปะแก่ผู้เรียน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจยิ่งขึ้น เพราะการฝึกปฏิบัติวิชานาฏศิลป์ ทำให้มีอารมณ์เยือกเย็น และมีความอดทน ทำให้นักเรียนผู้ไม่มีความถนัดและความสนใจน้อยได้เพิ่มความสนใจในวิชานาฏศิลป์เพื่อเป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่สืบไป เพราะวิชานาฏศิลป์เป็นศิลปะดั้งเดิมของชาติไทย ซึ่งจะต้องมีผู้สืบสานและอนุรักษ์ไว้ต่อไป การฝึกวิชานาฏศิลป์ จะทำให้นักเรียน

มีความเข้าใจในศิลปะของไทยมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการฝึกให้มีความกล้าในการแสดงออก เพราะเด็กในวัยนี้โดยปกติมักจะเป็นคนขี้อาย ขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก แต่เมื่อได้รับการฝึกปฏิบัติวิชานาฏศิลป์พร้อมกับเพื่อน ๆ ก็สามารถจะมีความกล้าแสดงออกต่อสังคมและเกิดความมั่นใจในตนเองได้เป็นอย่างดี

1.2 ด้านกิจกรรมการฟังเพลง นักเรียนมีความสนใจอยู่ในระดับมาก

ซึ่งสอดคล้องกับผลของการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระของ ญรพล ไพบุลย์สิริวัฒน์ (2542, หน้า 89) ที่พบว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมดนตรีไทย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดความเข้าใจซาบซึ้งในทำนองของบทเพลงรักและหวานเหน็บเคลิบเคลิ้มดนตรีไทย โดยการสนับสนุนการฟังเพลงไทย เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เมื่อจัดกิจกรรมแล้ว นักเรียนจะมีพฤติกรรมต่าง ๆ ตามบทเพลงที่นักเรียนได้รับฟัง และเข้าใจเพลงไทยอย่างน้อยปีละ 6 เพลง

1.3 ด้านกิจกรรมเน้นจังหวะ นักเรียนมีความสนใจอยู่ในระดับมาก

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมถวิล พูลทาจกร (2537, หน้า 74) ที่พบว่า การฝึกเล่นดนตรีไทย จะเห็น นักเรียนจะต้องมีพื้นฐานในเรื่องจังหวะเป็นอย่างดี เพราะทุกคนผ่านการร้องเพลงไทยคนละ 1 เพลง โดยมีครูเป็นผู้ตีฉิ่ง กำกับจังหวะ จึงนับได้ว่าถ้ามีพื้นฐานเรื่องจังหวะที่ดี จะทำให้นักเรียนสามารถเล่นดนตรีไทย จะเห็น ได้ดี มีความกระตือรือร้น ความสนุกสนาน ความเชื่อมั่น และกล้าแสดงออกในการฝึกกิจกรรมระหว่างการใช้ชุดฝึก

1.4 ด้านกิจกรรมการร้องเพลง นักเรียนมีความสนใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งความสนใจในกิจกรรมดังกล่าวนี้ จะทำให้มีจิตใจรักในศิลปวัฒนธรรม เพราะเนื้อเพลงสามารถทำให้เกิดความซาบซึ้ง และเกิดอารมณ์สุนทรีย์ มีจิตใจอ่อนโยน เยือกเย็น สามารถผ่อนคลายความเครียด เกิดความรัก ความสนุกสนาน และความสามัคคีในหมู่คณะ เพราะการร้องเพลงจะต้องมีกิจกรรมแสดงออกร่วมกัน เช่น การร้องเพลงหมู่ หรือการร้องเพลงประสานเสียง จึงสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้เป็นอย่างดี

1.5 ด้านกิจกรรมนาฏศิลป์ นักเรียนมีความสนใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งความสนใจในกิจกรรมดังกล่าวนี้ เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในด้านสรีรวิทยา เพราะเป็นการออกกำลังกายอย่างหนึ่งเพื่อบริหารทรวดทรงและความคล่องแคล่วว่องไว กระชับกระเฉง ตื่นตัวอยู่เสมอ นอกจากนั้นทำ

ให้มีความสามารถที่จะแสดงออกทางสีหน้า จากกิจกรรมต่าง ๆ ทางนาฏศิลป์ได้อีกด้วยเพราะ กิจกรรมนาฏศิลป์สามารถแสดงออกตามความรู้สึก ที่เป็นจริงและสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นรับรู้ ความรู้สึกนั้น ๆ ได้

2. ปัญหาและความต้องการ

จากการศึกษา พบว่า นักเรียนมีปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับวิชานาฏศิลป์ ได้แก่ ห้องเรียนวิชานาฏศิลป์คับแคบไม่เหมาะสม จากปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษามีความเห็นว่าการจัดห้องเรียนในกิจกรรมวิชานาฏศิลป์มีความสำคัญ คือ ห้องเรียนจะต้องกว้างขวาง เพียงพอที่จะจัดการเรียนการสอนได้ ซึ่งห้องเรียนวิชานาฏศิลป์ของโรงเรียนสบเปิงวิทยาในปัจจุบันมีขนาด 6 X 9 ตารางเมตร ไม่สามารถที่จะรองรับกับจำนวนนักเรียนที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ได้

เวลาเรียนวิชานาฏศิลป์มีน้อยเกินไป จากปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษามีความเห็นว่าจะเพิ่มเวลาเรียนให้เพียงพอ ซึ่งปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนนำมาวัดผลรวมกันเป็นรายวิชาเดียว คือ ศิลปะกับชีวิต จำนวน 0.5 หน่วยการเรียนรู้ 1 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน นับว่าน้อยไป จึงมีผลทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสฝึกปฏิบัติให้มีความชำนาญในวิชานาฏศิลป์ได้ดีเท่าที่ควร เพราะเมื่อได้รับการฝึกปฏิบัติบ่อย ๆ เพิ่มเวลาเรียนจะเกิดความชำนาญ มีท่ารำที่สวยงาม มีบุคลิกภาพที่ดี ตลอดจนช่วยให้นักเรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน และได้รับการผ่อนคลายความเครียดอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารการศึกษา ควรให้ความสำคัญต่อวิชานาฏศิลป์ในฐานะที่เป็นส่วนสำคัญ ส่วนหนึ่งของศิลปวัฒนธรรมของชาติ และควรจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ คือ อุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนนาฏศิลป์ ตลอดจนควรจัดให้มีห้องนาฏศิลป์เป็นสัดส่วน
2. ในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเรียนวิชานาฏศิลป์ นักเรียนต้องมีความพร้อมและการฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง ซึ่งจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จในการเรียนได้
3. ควรจัดวิชานาฏศิลป์อยู่ในวิชาเลือกเสรีในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนที่สนใจในวิชานาฏศิลป์

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรทำการศึกษาความสนใจในกิจกรรมวิชานาฏศิลป์ของนักเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
2. ควรทำการศึกษาปัญหาในกิจกรรมการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ ในระดับกลุ่มครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาระดับอำเภอและจังหวัด